
Arnon Grunberg
Gstaad

Ukázka elektronické knihy

GSTAAD

Arnon Grunberg

Gstaad

Praha 2015

Přeložila Veronika ter Harmsel Havlíková

Nederlands letterenfonds
dutch foundation for literature

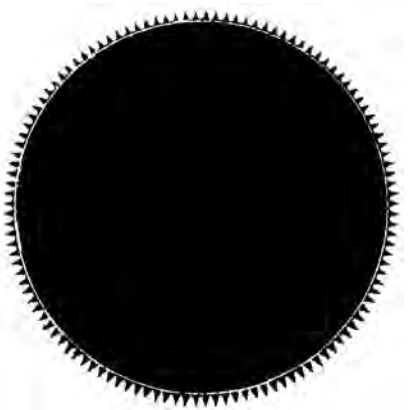
Kniha vznikla za podpory
Dutch Foundation for Literature

Kniha vychází za finančního přispění
Ministerstva kultury ČR

Copyright © 2002, 2013 by Arnon Grunberg Amsterdam, Nijgh & Van Ditmar

Translation © Veronika ter Harmsel Havlíková, 2015
Czech edition © dybbuk, 2015

ISBN 978-80-7438-126-3

Ukázka elektronické knihy

I
Heidelberg

Existují hříchy nutné a méně nutné. Můj život sestával převážně z toho prvního druhu, ačkoli při katalogizování nezapomenu ani na ty méně nutné. Hříchy spáchané na ozdobu nebo prostě proto, že je člověk věrný tradici: poslední a pak s tím přestanu. Hřích jako procházka podél Neckaru za nedělního dopoledne. Se psem. Když jsem ho míval. A pak šnaps, cigaretu, kousek parmské šunky, sázku, štráfek čokolády, a pak? Hřích, po němž budou všechny ostatní zbytečné. Bílé boty, plédy, pěna do koupele, hory, Wispilenstrasse, pořád dokola Wispilenstrasse, oči mého dítěte, poslední pohlazení. Co chutná lahodněji než poslední hřích?

Žil jsem, abych s tím pak přestal.

To, co můžu ještě ztratit, ztratit chci. Zbytky majetku člověku jen připomínají, oč všechno přišel.

Narodil jsem se v Heidelbergu a jmenuji se François Lepeltier. Říká se, že Heidelberg je hezké město. Co platí o ženách, platí i o městech. Ostatní města, kde se člověk nenarodil, kde nežil, kde strávil jen pár dní, po cestě, jsou vždycky hezčí.

Tatínek pocházel z Bretaně. Nikdy jsem ho nepoznal. Zemřel tři týdny před mým narozením. Nebyla to žádná tragická nehoda ani čin zoufalství, nýbrž plíživá choroba. Už také nebyl nejmladší. Říkali lidé. Tím naznačovali, že i smrt je nutný hřích. Pro jedny je ale o něco nutnější než pro jiné.

Do Heidelbergu hnala tatínka láska a tam jej také pohřbila. Počasí se přidalo: mrholení, které přecházelo ve sníh s deštěm. Přesně jednadvacet dní nato jsem přišel na svět.

Své narození považuji za hřích, jenž umožnil všechny ostatní. Musím to říct jinak. Ještě před narozením jsem spáchal svůj první hřích, nutný hřích pochopitelně.

Nejprve přijde omyl, pak přemýšlení o něm. Přemýšlení můj omyl nenapravilo, jak se sluší, jen zesílilo reflex.

Pro mě je prohřešek reflexem. Jako když člověk ucukne rukou, když se dotkne horkého hrnce, tak se prohřešuji.

To, čemu se lidově říká „sejít z cesty“, je pro mě jedinou možnou cestou.

Při porodu nastaly komplikace. Ukázalo se, že jsem zdravý jako řípa, i když jsem byl až moc hubený a měl jsem velké ruce. Jinak bylo všechno na svém místě. Lékař nemohl zkonstatovat nic jiného: „Máte zdravé miminko.“

Má drahá máti z toho ale nevyvázla jen tak. Něco jí museli vzít. O týden později jí lékař sdělil: „To je vaše první a také poslední dítě.“

Těma svýma velkýma rukama jsem jí něco roztrhl v břiše.

Snažili se mě přesvědčit o opaku. Že je to příroda, predispozice, náhoda, osud. Všechno jen slova pro totéž, pro to nevyhnutelné, s nímž je lepší se smířit, protože bránit se nevyhnutelnému je směšné. Možná heroické v očích romantiků a horkých pubertálních hlav, ale ostatní, kteří vědí, že umírání je stejně praktická záležitost jako žití, budou na takové počínání hledět nanejvýš se soucitem.

Vím jistě, že jsem matčinu dělohu rozerval ze vzteku, z čiré žárlivosti. Nechtěl jsem, aby v ní přebýval někdo jiný. Její dělohu jsem chtěl mít pro sebe a jenom pro sebe.

Nejde tu o vinu či nevinu. Jde tu o náhodu versus výpočet.

Náhoda může být omluvou, ale na omluvu mi přijde příliš chabá. Ostatně jak bych se mohl omluvit? Co by to bylo za urážku, co by to bylo za lež kvůli konvencím.

Pokud jsem byl nemocný, pak stonám doteď, a to víc než kdy jindy. Rozpaluje mě horečka. Přesto jsem zcela příčetný, nepotřebuji soucit.

Kde začíná soucit, tam končí láska. To, čemu říkáme láska, neboť nám chybí lepší, originálnější názvy. Soucit je postrach vášně, pořádně zvetšelý a ubohý postrach. Mrzký, samolibý chlápek. Nepřítel požitku bez úrovně.

Abyste mi rozuměli, nevyrážím do boje proti všemu tomu soucitu. Až mě budou čtvrtit zaživa, bude snad soucit na místě. Kdo ví. Ale teď? Ne, díky.

Nechci být zredukován na fotografii odsouzence na smrt, na níž budou zastánci tohoto trestu rozpoznávat jen rysy člověka, jenž byl schopen něčeho

Ukázka elektronické knihy

nepředstavitelného, nos, ústa a rty úchyla. Ztělesněné zlo, které se musí před očima světa potřít a vymýtit.

Nepředstavitelné se nazývá nepředstavitelným jenom proto, aby si je člověk udržel od těla, aby o něm nemusel přemýšlet. Zajisté se to nenachází doma na dvorku, protože tam je všechno představitelné.

Je na čase, aby se nepředstavitelné stalo představitelným.

Nechci tu dělat propagandu tomu či onomu, ani sám sobě. Mám-li dělat propagandu, a někdy se bojím, že tomu nelze uniknout, tak své chorobě, své horečce, která je větší než můj život, větší než moje historie, kterou sbírají pilní znalci a redukují ji na fakta, jež jsou vyvracena jinými fakty. Ano, moje historie je beznadějná, říkají znalci.

Moje horečka, která je možná horečkou ostatních, každopádně horečkou budoucnosti, dětí a vnoučat, potomstva nás všech, nechť jí dělá propagandu tenhle katalog nutných hříchů. Kdyby mi znalci položili ruku na rozpálenou a zpocenou hlavu, ucítili by budoucnost.

Budoucnost má dvě možnosti: ráj a peklo. Mně je to jedno. Prašť jako uhoď. Nejsem žádný umělec slova. Jen ať si nějaký znalec troufne položit mi dlaň na čelo.

Není nic hroznějšího než blízkost druhého. A zároveň není nic žádoucnějšího. Smrt nepovažuji za zrušení já, konec já, nebo zůstaneme-li skromní, za zrušení materiálního, a tak nahraditelného těla. To jsou všechno plky. Smrt je nemožnost udržet blízkost toho druhého. Tu strašlivou, zločinnou blízkost, jíž začíná a končí každý požitek.